

การพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการขับเคลื่อนกลยุทธ์
และส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน
Enhancing Tourism Potential to Drive Strategies and
Promote Sustainable Tourism in Surat Thani Provincial
Administrative Organization

วัฒนา นนทชิต¹, สุทธดา เอียดจ้อย², ณัฏฐาพร นพคุณ³, วิมลฉัตร ศรีสุวรรณ⁴,
ศุภกานต์ นิลโอภา⁵, สโรชา วิเชียรวงศ์⁶, อัจฉนา ไทรทองคำ⁷ และ ทิดารัตน์ วรรณบวร⁸
Wattana Nontachit¹, Sutthada Eadjuy², Natthaporn Noppakhun³,
Wimonchat Srisuwan⁴, Supakan Nilopa⁵, Sarocha Wichianwong⁶,
Atjana Saithongkham⁷ and Tidarat Wannaboworn⁸

Received: 19 July 2024; Revised: 06 August 2024; Accepted: 08 September 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) วิเคราะห์การบริหารกลยุทธ์การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์การท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี การวิจัยใช้วิธีการแบบผสมผสาน โดยในส่วนของ การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน ซึ่งประกอบด้วยนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนและการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้างกับผู้ที่ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า 1) ศักยภาพด้านการท่องเที่ยว จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีศักยภาพด้านการท่องเที่ยวอยู่ในระดับสูง โดยมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานและหลากหลาย ทำให้สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวจากกลุ่มต่าง ๆ เข้ามาเยี่ยมชมเป็นจำนวนมาก 2) การขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ดำเนินกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพในระดับสูง โดยเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐและชุมชนเพื่อสร้างความหลากหลาย

^{1 2 3 4 5 6 7 8} คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี; Faculty of Liberal Arts and Management Sciences. Prince of Songkla University, Surat Thani Campus
Corresponding Author E-mail: nontachit@gmail.com

ในประสบการณ์การท่องเที่ยว ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง 3) ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและกลยุทธ์การขับเคลื่อนมีความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน โดยเฉพาะกลยุทธ์การส่งเสริมความหลากหลายทางการท่องเที่ยวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม และการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวบนบกเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง ส่วนกลยุทธ์อื่น ๆ เช่น การส่งเสริมจังหวัดให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) การพัฒนาโครงข่ายคมนาคม การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน และการพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ

คำสำคัญ: การพัฒนาศักยภาพ; กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว; ส่งเสริมการท่องเที่ยว

Abstract

This research aims to: 1) study the tourism potential in Surat Thani Province, 2) analyze the tourism strategy management of Surat Thani Provincial Administrative Organization (PAO), and 3) investigate the relationship between tourism potential and the implementation of tourism strategies by Surat Thani PAO. The study employs a mixed-methods approach. For the quantitative research, a survey questionnaire was used to collect data from 400 samples, consisting of tourists, business operators, and personnel involved in tourism at Surat Thani PAO. Stratified random sampling and purposive sampling were applied. Data were analyzed using descriptive statistics, including percentages, frequency, mean, standard deviation, and correlation coefficients. For the qualitative research, in-depth structured interviews were conducted with 9 key informants, and the data were analyzed using content analysis.

The results of the study revealed that: 1) The tourism potential of Surat Thani Province is high, with diverse and standardized tourist attractions that attract a large number of tourists from various groups. 2) Surat Thani PAO has effectively implemented tourism strategies, with a high level of efficiency, focusing on collaboration between the government and the community to offer diverse tourism experiences, leading to an increase in tourist numbers. 3) The relationship between tourism potential and the implementation of tourism strategies aligns with the proposed hypothesis. Particularly, the strategy of promoting tourism diversity to create added value and the development of land-based tourist attractions linked to marine tourism show a moderate relationship. Other strategies, such as promoting the province as a Smart City, improving transportation networks, supporting community-based tourism, and developing Surat Thani as a hub for land, water, and air tourism, showed a lower level of correlation.

Keywords: Development of Potential; Tourism Strategies; Promote Tourism

บทนำ

ปัจจุบันกระแสการท่องเที่ยวได้รับความสนใจอย่างมาก และหนึ่งในบทบาทที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ การพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ มรดกทางวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นหรือชุมชนในการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีมูลค่าเพิ่ม โดยสามารถสร้างรายได้สำคัญให้กับประชาชนในพื้นที่ได้ การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ เช่น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รวมทั้งประชาชนในชุมชนที่ต้องร่วมมือในการส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน (เทิดชาย ช่วยบำรุง, 2552) จังหวัดสุราษฎร์ธานีเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 6 ของประเทศ และใหญ่ที่สุดในภาคใต้ เป็นจังหวัดที่มีศักยภาพในการแข่งขันในระดับนานาชาติ มีแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมที่มีชื่อเสียงระดับโลก รวมทั้งประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่นที่สามารถพัฒนาเป็นแหล่งดึงดูดนักท่องเที่ยวจากทั่วโลก จังหวัดสุราษฎร์ธานีจึงมีการใช้ทรัพยากรทางการท่องเที่ยวระดับโลกเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และสุขภาพ รวมทั้งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมที่มีเอกลักษณ์ของจังหวัดให้ตอบรับกับกระแสการท่องเที่ยวในระดับโลก (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2561)

การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี รวมทั้งแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยววิถีชุมชน มีการร่วมมือจากพันธมิตรหลายฝ่าย เช่น สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี และเครือข่ายท่องเที่ยวโดยชุมชนจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเปิดรับความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ นักวิชาการ และกลุ่มท่องเที่ยวโดยชุมชน ซึ่งจะช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยววิถีชุมชนของจังหวัดมีศักยภาพและเป็นที่รู้จักในระดับสากล (กรมการท่องเที่ยว, 2561) องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้พัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยว เน้นการรักษามาตรฐานการท่องเที่ยว และมุ่งเน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ โดยสร้างความหลากหลายและรักษาจุดเด่นด้านขนบธรรมเนียม ประเพณี และอัตลักษณ์ความเป็นไทย พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน เพื่อการสร้างมาตรฐานการท่องเที่ยวระดับสากล นอกจากนี้ยังใช้เครือข่ายสื่อและการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางต่าง ๆ โดยเฉพาะสื่อออนไลน์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชุมชนกับผู้ประกอบการท่องเที่ยวรายใหญ่ (สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี, 2561)

จากความสำคัญดังกล่าวทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน เพื่อพัฒนาศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวในแต่ละพื้นที่ และเป็นส่วนสำคัญในการอนุรักษ์สถานที่ท่องเที่ยวและสถานประกอบการในจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เติบโตอย่างยั่งยืน โดยการสร้างความ

เชื่อมโยงและความร่วมมือในการประยุกต์ใช้นวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ภายใต้การส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาครัฐ เอกชน และประชาชน ดังนั้น การพัฒนากลยุทธ์การท่องเที่ยวโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจะเป็นกลยุทธ์ที่สามารถปฏิบัติได้จริงและบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลในการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวกับชุมชนท้องถิ่น ซึ่งเป็นรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีทั้งปริมาณและคุณภาพ โดยการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูล พื้นที่การวิจัยครอบคลุมในจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยประชากรตัวอย่างประกอบด้วยบุคลากรจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผู้ประกอบการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี และนักท่องเที่ยวจำนวนทั้งสิ้น 400 คน การคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีของ ทาโร่ ยามานะ (Taro Yamane) โดยคำนวณจากระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ร้อยละ 5 สำหรับการสุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วนและการเลือกแบบเจาะจงจากแหล่งท่องเที่ยวเพื่อรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวอย่างเหมาะสม

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยจะดำเนินการโดยการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการขอความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน เพื่อนำมาคำนวณหาค่าความสอดคล้องของแบบสอบถามกับวัตถุประสงค์การวิจัย ซึ่งได้ค่าความเที่ยงตรงเท่ากับ 0.89 และการทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.734 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจะใช้สถิติเช่น ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์คาโนนิคอล (Canonical Correlation Coefficient) เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ

สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ จะดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 คน ได้แก่ คณะผู้บริหารและบุคลากรกองการท่องเที่ยวและกีฬาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีจำนวน 5 ราย รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลน้ำหัก 1 ราย และผู้ประกอบการท่องเที่ยว

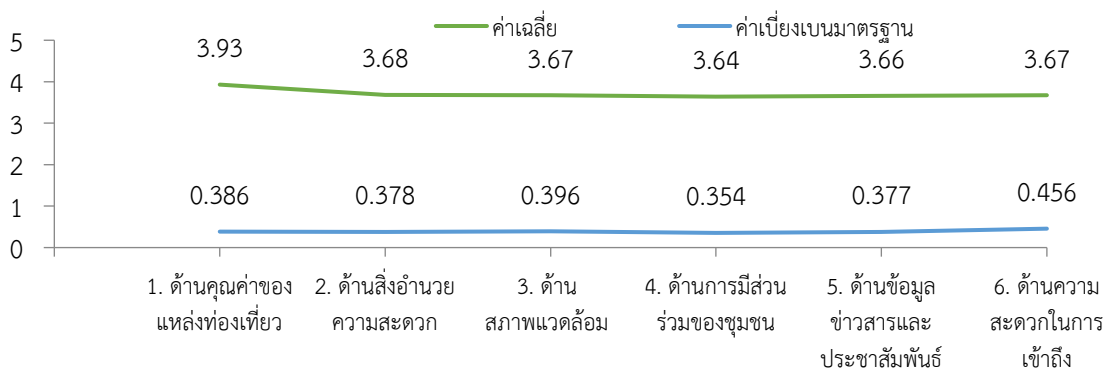
จำนวน 3 ราย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจะใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาที่สามารถสนับสนุนคำอธิบายเหตุผลและข้อเท็จจริงจากความสัมพันธ์ตามสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์จะใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงบรรยายและการให้เหตุผลเพื่อสนับสนุนข้อค้นพบจากข้อมูลเชิงปริมาณ

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการขับเคลื่อนกลยุทธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

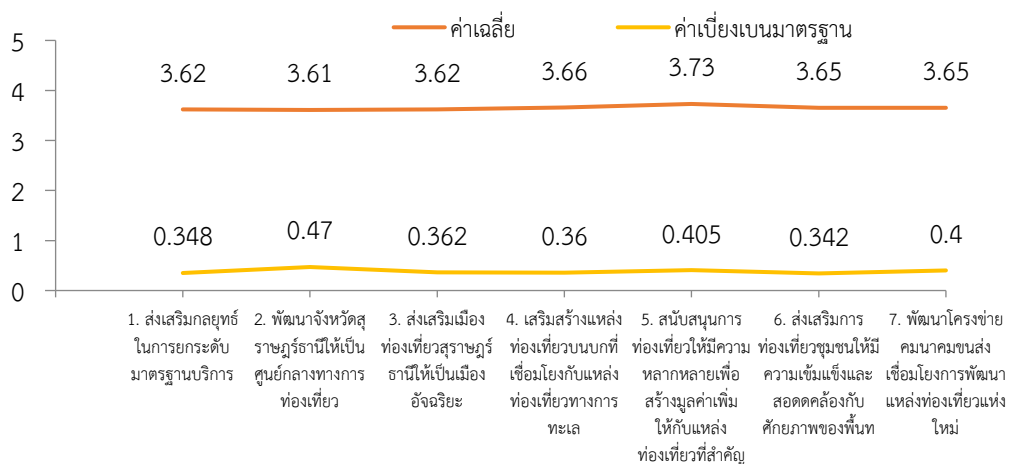
ผลการศึกษาพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 51.3 โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 26-33 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.5 และจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 62.0 อาชีพส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ 19.8 มีรายได้ต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.0 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคคลภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คิดเป็นร้อยละ 59.3 และทุกคนในกลุ่มตัวอย่างรู้จักสถานที่ท่องเที่ยวภายในจังหวัดสุราษฎร์ธานี คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนใหญ่ท่องเที่ยวในจังหวัดนี้ 4-6 ครั้งต่อปี คิดเป็นร้อยละ 39.0 นอกจากนี้ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ยังมีความคิดเห็นว่าภาพรวมของสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับสากล และเป็นที่รู้จักในระดับชาติและนานาชาติ โดยมีค่าเฉลี่ย 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด

1. ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับสูง โดยประกอบด้วยหลายด้านที่มีการประเมินในระดับมาก ได้แก่ ด้านคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยว ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ด้านข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ และ ด้านความสะดวกในการเข้าถึง รายละเอียดเพิ่มเติมแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. การขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมของการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีการบริหารกลยุทธ์ในระดับสูง โดยประกอบด้วยหลายประเด็น ได้แก่ 1) การส่งเสริมกลยุทธ์ในการยกระดับมาตรฐานบริการ 2) การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ 3) การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานีให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City) 4) การเสริมสร้างแหล่งท่องเที่ยวบนบกที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล 5) การสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ 6) การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และ 7) การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ รายละเอียดเพิ่มเติมแสดงในภาพที่ 2

ภาพ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

3. ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวและการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองตัวแปรเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยผลการวิเคราะห์สรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีมีระดับความสัมพันธ์ที่ค่อนข้างต่ำ โดยแสดงรายละเอียดดังนี้ 1) การส่งเสริมกลยุทธ์ในการยกระดับมาตรฐานบริการ อยู่ในระดับต่ำ 2) การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยวทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ อยู่ในระดับต่ำมาก 3) การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานีให้เป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart

City) อยู่ในระดับต่ำ 4) การเสริมสร้างแหล่งท่องเที่ยวบนบกที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล อยู่ในระดับต่ำ 5) การสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อยู่ในระดับปานกลาง 6) การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ อยู่ในระดับต่ำ และ 7) การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ อยู่ในระดับต่ำ ฉะนั้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งสองมีลักษณะดังที่แสดงในโมเดลที่ 1

โมเดล 1 ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อขับเคลื่อนกลยุทธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานียังยืนยัน ผู้วิจัยได้สรุปประเด็นที่น่าสนใจเพื่อนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับสูง เนื่องจากจังหวัดมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่ได้รับการพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวและดึงดูดให้เดินทางเข้ามาเยี่ยมชม ในขณะเดียวกันก็มีการอนุรักษ์ทรัพยากรท่องเที่ยวไปพร้อมกัน โดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพและคำนึงถึงประโยชน์สูงสุด (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒน์, 2542) นอกจากนี้

ยังมีการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่มุ่งเน้นการสร้างความเข้าใจ ความยอมรับ และความร่วมมือจากภาครัฐ ในจังหวัด รวมทั้งให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการต่าง ๆ ของภาครัฐ (กรมการท่องเที่ยว, 2561) ซึ่งมีการเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การประเมินสถานการณ์ร่วมกัน การรับผิดชอบร่วม และการผลักดันกิจกรรมต่าง ๆ โดยภาครัฐควรให้ ข้อมูลและฟังความคิดเห็นจากประชาชนก่อนการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดฉันทามติในการดำเนินงาน หรือพัฒนาหรือโครงการนั้น ๆ (พจนา สอนศรี, 2546) แนวคิดนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ มนัส สุวรรณ (2538) ที่เน้นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่ประสบความสำเร็จจำเป็นต้องพิจารณาหลายปัจจัย ได้แก่ ความต้องการของผู้ท่องเที่ยว ความสะดวกในการเข้าถึง ความสามารถในการใช้บริการของนักท่องเที่ยว และความสามารถของพื้นที่ในการรองรับ ซึ่งประกอบด้วยความสามารถในการรองรับทางกายภาพ สังคม และนิเวศวิทยา

2. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับสูง โดยการบริหารกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีประกอบด้วยกำหนดยุทธศาสตร์ วัตถุประสงค์ และ เป้าหมายในทั้งระยะสั้นและระยะยาว (David and David, 2024) การดำเนินงานหลังจากนั้นคือ การวางแผนและดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้บรรลุภารกิจและเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยการจัดการ เชิงกลยุทธ์นี้จะต้องคำนึงถึงปัจจัยหลายด้าน โดยเฉพาะปัจจัยภายนอกที่อาจเป็นทั้งโอกาสและ อุปสรรคในการดำเนินธุรกิจ (Opportunities and Threats) รวมถึงการประเมินจุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Weaknesses) ขององค์กร เพื่อใช้ประโยชน์จากโอกาสที่มีอยู่ (Hill, Schilling, and Jones, 2024) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ ธานี พบว่า การวิเคราะห์นี้ประกอบด้วยพิจารณาปัจจัยภายในองค์กรที่มีผลต่อการขับเคลื่อน กลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยว ดังนี้ 1) การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน (Strengths and Weaknesses) ได้แก่ ความสามารถหลัก (Core Competence) ขององค์กร รวมถึงบริการที่เหนือกว่าคู่แข่งใน ชุมชนท่องเที่ยวอื่นๆ เช่น การมีทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมและการพัฒนาบริการที่ตอบสนองความ ต้องการของนักท่องเที่ยว (Dess, McNamara, Eisner, and Lee, 2024) 2) การกำหนดทิศทางการ ดำเนินงาน (Direction Setting) คือการตั้งเป้าหมายชัดเจนและพยายามในการบรรลุเป้าหมายนั้น ซึ่งต้องมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้มีส่วนได้เสียที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันกลยุทธ์ด้านการ ท่องเที่ยว และการวางแผนเพื่อคาดหวังผลลัพธ์ในอนาคต (Johnson, Scholes, and Whittington, 2017) 3) การจัดทำกลยุทธ์การตลาด (Marketing Strategy Formulation) เป็นการกำหนดวิธีการ และกิจกรรมต่างๆ ที่จะนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุ ราษฎร์ธานี โดยการพิจารณาปัจจัยทั้งภายในและภายนอกในการวางแผนกลยุทธ์ที่มีประสิทธิภาพ (Mintzberg, Ahlstrand, and Lampel, 2009; พัทธพงศ์ วัฒนสินธุ์ และ พสุ เดชะรินทร์, 2541)

3. ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 พบว่า การวิเคราะห์ยอมรับสมมติฐานที่ว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการขับเคลื่อนกลยุทธ์การท่องเที่ยวขององค์การ บริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวของ

จังหวัดกับการดำเนินกลยุทธ์การท่องเที่ยว พบว่า การพูดคุยและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้ประกอบการมีส่วนสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ และสร้างเครือข่ายการท่องเที่ยวชุมชนที่เชื่อมโยงกับผู้ประกอบการรายใหญ่ เพื่อส่งเสริมการสร้างรายได้ที่เพิ่มขึ้น โดยมีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารจากกองการท่องเที่ยวและกีฬา พร้อมทั้งการแบ่งหน้าที่การทำงานในแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน รวมถึงการส่งเสริมเส้นทางคมนาคมขนส่งจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีไปยังจังหวัดอื่น ๆ เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงและสามารถอำนวยความสะดวกได้อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปรมจิต พรหมสารเมธี (2553) เกี่ยวกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พบว่า การพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสามารถดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวและเพิ่มความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น ขณะเดียวกัน ผลการศึกษาของ วิภา ศรีระทุ (2551) เกี่ยวกับศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศในอำเภอเขาคว่ำ จังหวัดเพชรบูรณ์ พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนและองค์กรท้องถิ่นในการดูแลแหล่งท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้ยั่งยืน และกิจกรรมการท่องเที่ยวควรมีความหลากหลาย เพื่อให้เกิดการเรียนรู้และร่วมมือจากคนในชุมชน พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์ (2557) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืนในบ้านโคกไคร จังหวัดพังงา พบว่า การท่องเที่ยวในชุมชนไม่ควรมุ่งเน้นที่ผลประโยชน์ด้านรายได้เพียงอย่างเดียว แต่ควรเน้นการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการสร้างจิตสำนึกในการรักษาทรัพยากรนั้นผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน ขณะที่ สุทธิ เสริฐศรี (2557) ในการศึกษาแนวทางการท่องเที่ยวในชุมชนคลองโคน จังหวัดสมุทรสงคราม พบว่า ผู้นำชุมชนต้องจัดการฝึกอบรมและให้ความรู้แก่ชุมชนในการมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยว เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

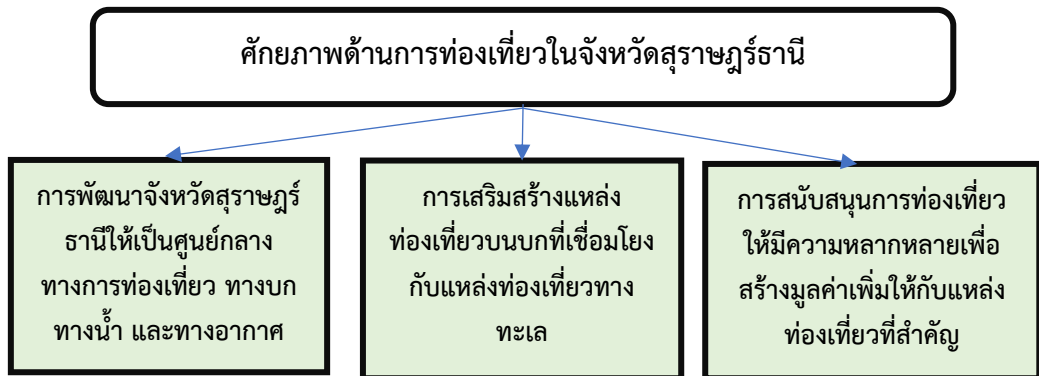
จากการศึกษาทั้งหมด พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีสามารถเพิ่มประสิทธิภาพได้หากมีการร่วมมือจากทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและชุมชน โดยการพัฒนาผู้นำและคนในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลายและนำไปสู่การเพิ่มจำนวนของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดสุราษฎร์ธานี

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการศึกษาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวเพื่อการขับเคลื่อนกลยุทธ์และส่งเสริมการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน พบว่า ผลการศึกษาดังกล่าวสร้างองค์ความรู้เชิงนโยบายที่สำคัญในการพัฒนากลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีภายใต้บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเมื่อพิจารณาจากค่าความสัมพันธ์ที่มีระดับค่อนข้างสูง (ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป) พบว่า การขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีจะต้องมุ่งเน้น 3 องค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้ 1) การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวที่ครอบคลุมทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ 2) การเสริมสร้างแหล่งท่องเที่ยวทางบกที่เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวทางทะเล และ 3) การสนับสนุนการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลายเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ซึ่ง

สอดคล้องกับวิสัยทัศน์และเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานี ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) โดยมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “เมืองเกษตรคุณภาพ การท่องเที่ยวยั่งยืน สังคมเป็นสุข”

จากผลการวิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้และตัวแบบการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีได้ดังนี้

โมเดล 2 แนวโน้มการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี

จากโมเดลการพัฒนาศักยภาพด้านการท่องเที่ยวมีความสัมพันธ์กับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี ทั้ง 3 องค์ประกอบตามโมเดลข้างต้น จะเห็นได้ว่า ยังมีองค์ประกอบอื่นที่มีความสำคัญ ประกอบด้วย ประเด็นการส่งเสริมกลยุทธ์ในการยกระดับมาตรฐานบริการด้านการท่องเที่ยว การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวสุราษฎร์ธานีให้เป็นเมืองอัจฉริยะ Smart City การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และประเด็นการพัฒนาจังหวัดสุราษฎร์ธานีให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ ตามลำดับ โดยภาพรวมความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นเชิงบวกจึงเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวดังกล่าวเป็นทิศทางและรูปแบบการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุราษฎร์ธานีอย่างยั่งยืน

สรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษาพบว่า ศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานี อยู่ในระดับมาก จังหวัดสุราษฎร์ธานีมีมาตรฐานของแหล่งท่องเที่ยวทางบก ทางน้ำ และทางอากาศที่มีศักยภาพ มีนักท่องเที่ยวหลากหลายเข้ามาท่องเที่ยว ในการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ในระดับมาก เช่นกัน โดยมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชน เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวที่หลากหลายทำให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีมากยิ่งขึ้น ความสัมพันธ์ระหว่างศักยภาพด้านการท่องเที่ยวในจังหวัดสุราษฎร์ธานีกับการขับเคลื่อนกลยุทธ์ด้านการท่องเที่ยวขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

สุราษฎร์ธานีมีความสัมพันธ์กันตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยเฉพาะด้านการสนับสนุนการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลายเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญที่ ด้านการส่งเสริมกลยุทธ์ในการยกระดับมาตรฐานบริการ การพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางทางการท่องเที่ยว ทางบก ทางน้ำและทางอากาศ การส่งเสริมเมืองท่องเที่ยวให้เป็นเมืองอัจฉริยะ Smart City การส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชนให้มีความเข้มแข็งสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ และการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 การยกระดับมาตรฐานบริการ: การเสนอให้ยกระดับมาตรฐานบริการเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการทำให้เป็นที่รู้จักทั้งในและนอกจังหวัด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเพิ่มความปลอดภัย

1.2 การพัฒนาเส้นทางคมนาคม: การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้สะดวกสบายและเชื่อมโยงดีขึ้นเป็นสิ่งที่ควรให้ความสำคัญ เนื่องจากการเข้าถึงสถานที่ท่องเที่ยวมีผลโดยตรงต่อประสบการณ์ของนักท่องเที่ยว

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษาศักยภาพด้านอื่น ๆ : ควรมีการศึกษาในด้านข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว และการบริหารจัดการเพื่อให้การพัฒนาการท่องเที่ยวมีความยั่งยืนและมีคุณภาพ

3. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

การพัฒนาแผนแม่บท: การนำผลการวิจัยไปพัฒนาแผนแม่บทส่งเสริมการท่องเที่ยวสามารถช่วยให้การพัฒนาการจัดทำแผนแม่บทส่งเสริมการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างเป็นรูปธรรมและมีทิศทางที่ชัดเจน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการท่องเที่ยว. (2561). สถิตินักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวในประเทศไทย. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2565. เข้าถึงได้จาก <https://www.mots.go.th/news/category/497>
- ชุติมา สามารถ และเกศตวา บุญปรากร. (2559). การจัดการดูแลป่าชุมชนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านนิคมพัฒนาที่ 1 ตำบลท่าชะมวง อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสงขลา. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยทักษิณ, 11(1), 193-208.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2552). บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนบนฐานแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2549). การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: บริษัทเพรส แอนด์ ดีไซน์.
- เปรมจิต พรหมสารเมธี. (2553). การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมสำหรับนักท่องเที่ยวนานาชาติในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสารคาม.

- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2565).
ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2565. เข้าถึงได้จาก
<https://www.suratpao.go.th/planning/files/>
- พจนา สวนศรี. (2546). คู่มือการจัดการท่องเที่ยวในชุมชน. กรุงเทพฯ: โครงการท่องเที่ยวเพื่อชีวิต
และธรรมชาติ.
- พัทตร์ผจง วัฒนสินธุ์และพสุ เดชะรินทร์. (2541). การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ.
พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิมพ์ลภัส พงศกรรังศิลป์. (2557). การจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน กรณีศึกษา บ้านโคก
ไคร จังหวัดพังงา. วารสารวิชาการ Veridian E Journal, 7(3), 649-665.
- มนัส สุวรรณ. (2538). การพัฒนาการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2565. เข้าถึง
ได้จาก <http://www.dsdw2016.dsdw.go.th/>
- วิภา ศรีระทุ. (2551). ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศใน อำเภอเขาต้อ จังหวัดเพชรบูรณ์.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. (2561). ข้อมูลทั่วไปของสำนักงานการ
ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุราษฎร์ธานี. สืบค้นเมื่อ 10 สิงหาคม 2567.
เข้าถึงได้จาก <https://suratts.mots.go.th/>
- สุถิ เสริฐศรี. (2557). แนวทางการจัดการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในชุมชนคลองโคน อำเภอเมือง จังหวัด
สมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
กรุงเทพ.
- David, F. R., & David, F. R. (2024). Strategic Management: A Competitive Advantage
Approach, Concepts and Cases. Pearson.
- Dess, G. G., McNamara, G., Eisner, A., & Lee, S.-H. (2024). Strategic Management: Text
and Cases. McGraw-Hill Education.
- Hill, C. W. L., Schilling, M. A., & Jones, G. R. (2024). Strategic Management: An Integrated
Approach. Cengage Learning.
- Johnson, G., Scholes, K., & Whittington, R. (2017). Exploring Strategy: Text and Cases.
Pearson.
- Kaplan, R. S., & Norton, D. P. (2001). The Strategy-Focused Organization: How Balanced
Scorecard Companies Thrive in the New Business Environment. Harvard
Business Review Press.
- Mintzberg, H., Ahlstrand, B., & Lampel, J. (2009). Strategy Safari: A Guided Tour
Through The Wilds of Strategic Management. Harvard Business Press.